

VALG

Ofte stilte spørsmål ved Stortingsvalg

Hvordan kan jeg undersøke om jeg står oppført i manntallet? Hvordan foregår forhåndsstemming og hvordan kan jeg endre på stemmeseddelen? Dette og mer får du svar på her.

Fakta:

Disse har stemmerett ved Stortingsvalget

Norske statsborgere som

- er 18 år eller fyller 18 år innen utgangen av valgåret og som
- er, eller noen gang har vært, folkeregisterført som bosatt i Norge, og som
- ikke har mistet stemmeretten etter Grunnloven § 53.

For å kunne stemme må du stå innført i manntallet i en kommune.

Manntall

Alle med stemmerett føres automatisk inn i manntallet i den kommunen der folkeregisteret har registrert deg som bosatt den 30. juni i valgåret.

Dersom du flytter til en annen kommune etter 30. juni, er du fortsatt registrert i manntallet og har stemmerett i den kommunen du flyttet fra.

Hvordan kan jeg undersøke om jeg står oppført i manntallet?

Manntallet inneholder navn på alle som har stemmerett ved dette valget. Manntallet for stortingsvalget vil bli lagt ut til offentlig ettersyn i kommunens servicetorg (1. etg. Rørvik Samfunnshus) og på JOKER, Austafjord (Austafjord krets) innen medio juli i 2017.

Eventuelle endringer i Folkeregisteret

Manntallet lages på bakgrunn av opplysninger som folkeregisteret har registrert om deg 30. juni 2017. Ta kontakt med Folkeregisteret på telefon 800 80 000 dersom du skal melde endringer.

Hvordan går du fram for å rette feil i manntallet?

1. juli 2017 får Vikna kommune tilgang til manntallet. Oppdateringer kan da bare skje på bakgrunn av særlige forhold. Ta kontakt med Valgsekretariatet via servicetorget snarest. Krav om rettelse skal være skriftlig og begrunnet.

Velgere bosatt i utlandet.

Bor du i utlandet, men har vært registrert i folkeregisteret som bosatt i Norge i løpet av de siste ti årene, blir du automatisk ført inn i manntallet i den kommunen der du var registrert da du flyttet fra Norge.

Dersom du ikke har vært registrert bosatt i Norge de siste 10 årene, må du søke din siste bostedskommune om å bli ført inn i manntallet.

Du kan søke om å bli innført i manntallet ved å skrive under på den omslagskonvolutten som benyttes ved forhåndsstemmegivning utenriks. Forhåndsstemmer du i Norge eller ikke benytter den nevnte omslagskonvolutten, må du søke særskilt. Dette kan du gjøre i et vanlig brev. Søknaden må inneholde en erklæring om at du fortsatt er norsk statsborger. Dersom du oppholder deg i utlandet, kan du forhåndsstemme i perioden 1. juli til 1. september. Du må selv sørge for å avgi stemmen så tidlig at den når fram til rett kommune før 12. september kl. 17.00.

Valgkort

Hva er et valgkort? Når skal jeg bruke det?

Et valgkort inneholder personlig informasjon om hvor og når du skal stemme på valgdagen. Valgkort sendes ut til alle velgere.

Vi oppfordrer alle til å ha med valgkort om du skal forhåndsstemme eller avgi stemme på valgdagen. Det er ikke krav om at du må ha med valgkort når du skal avgi stemme, men det letter arbeidet til valgfunksjonærene om du har det med.

Når får jeg tilsendt valgkort?

Valgkortene vil bli sendt ut i månedsskiftet juli/august i valgåret.

Hva gjør jeg om jeg ikke får tilsendt valgkort eller om jeg har mistet det?

Du kan få et nytt. Kontakt Valgsekretariatet/Vikna kommunes servicetorg.

Hva gjør jeg om det står oppført feile opplysninger på valgkortet?

Kontakt Valgsekretariatet/Vikna kommunes servicetorg snarest.

Legitimasjon

Hvorfor må jeg vise legitimasjon når jeg skal stemme?

Alle velgere må legitimere seg for å få avgi stemme. Dette for å sikre gjennomføringen av prinsippet om *èn velger - èn stemme* og at stemmer ikke blir avgitt i andre personers navn.

Hva er gyldig legitimasjon?

Legitimasjon kan for eksempel være pass, førerkort eller bankkort med bilde. Legitimasjonen må inneholde:

- navn
- fødselsdata
- bilde

Forhåndsstemming

Forhåndsstemme eller stemme på valgdagen?

Forhåndsstemme kan du gjøre i alle landets kommuner, men på valgdagen kan du kun avgi stemme i den kommunen du er manntallsført i.

Hvordan foregår forhåndstemming?

Prosedyren for forhåndstemming er noe annerledes enn om du avgir stemme på selve valgdagen.

Velgere manntallsført i egen kommune

- Ved forhåndsstemming må du først henvende deg til stemmemottaker.
- Stemmemottaker kontrollerer din identitet, informerer og viser vei til stemmeavlukket.
- I avlukket bretter du stemmeseddelen og tar dem med til stemmemottaker som stempler stemmeseddelen.
- Velgeren legger selv stemmeseddelen i forseglet urne.
- Stemmemottaker registrerer stemmegivningen din elektronisk.

Velgere manntallsført i andre kommuner

- Ved forhåndsstemming må du først henvende deg til stemmemottaker. Der får du utlevert en stemmesedelkonvolutt som du tar med deg til avlukket.
- Stemmemottaker kontrollerer din identitet, informerer og viser vei til stemmeavlukket.
- I avlukket bretter du stemmeseddelen og tar dem med til stemmemottaker som stempler stemmeseddelen.
- Du legger selv stemmeseddelen i stemmesedelkonvolutten, og gir stemmesedelkonvolutten til stemmemottaker.
- Stemmemottaker legger stemmesedelkonvolutten din i en omslagskonvolutt sammen med valgkortet ditt. Har du ikke valgkort med deg, vil stemmemottaker skrive ut et nytt til deg.
- Stemmegivningen din blir så registrert i datasystemet, og omslagskonvolutten din legges i en forseglet urne. Konvolutten sendes til den kommunen du er manntallsført.
- Før opptellingen starter, blir valgkortene skilt fra stemmesedelkonvoluttene og stemmesedelkonvoluttene legges i en ny urne.
- Når opptelling starter, er det ikke mulig å spore opp hva den enkelte velger har stemt.

Hvordan avlegge stemme om jeg er for syk til å ta meg til et valglokale?

Stemmeberettigede som på grunn av sykdom eller uførhet ikke kan avgi stemme der det avholdes forhåndsstemmegivning, kan etter søknad avgi forhåndsstemme der de oppholder seg. Dette kalles hjemmestemming eller ambulerende stemmegivning. Det er ikke mulig å avgi stemme hjemme på valgdagen.

Søknadsfristen er senest tirsdag 5. september. [Søknad](#) sendes til Valgstyret, eller du kan ta kontakt via e-post (vikna@vikna.kommune.no) eller telefon (74 39 33 00).

Når kan jeg forhåndstemme?

Du kan forhåndstemme i Norge fra 1. juli (tidligstemme). Ordinær forhåndsstemming starter 10. august og avsluttes fredag 8. september. Forhåndsstemmingen i Vikna er lagt til kommunens servicetorg (1. etg. Rørvik Samfunnshus). Valglokalet vil være åpent i servicetorgetts åpningstid fra 08.00 til 15.30 fra mandag til fredag.

I tillegg avholdes forhåndsstemming på følgende steder:

- Leiasenteret - lørdag 26. august og 2. september kl. 11.00 - 14.00
- Havnesenteret - lørdag 26. august og 2. september kl. 11.00 - 14.00
- Joker Austafjord - lørdag 2. september kl. 11.00 - 14.00
- YNVS - fredag 1. september kl. 11.00 - 15.00

I utlandet kan du forhåndsstemme fra 1. juli. Husk å stemme så tidlig at stemmen rekker frem til kommunen din innen stenging på valgdagen 14. september.

Stemmegivning ved helseinstitusjoner

Det vil bli avholdt mottak av forhåndsstemmer ved helseinstitusjoner 5. og 6. september.

Rørvik Sykestue tirsdag 5. september	10.00 – 13.00
Vikna Bo- og servicesenter onsdag 6. september	10.00 – 12.00
Viknatunet onsdag 6. september	13.30 – 15.00

Retting av stemmeseldler

Ved stortingsvalg har du mulighet til å gjøre to endringer på valglistene:

- Endre rekkefølgen på kandidatene
- Stryke kandidater

Du kan endre rekkefølgen på stortingskandidatene. Det gjør du ved å sette nytt tall i ruten foran kandidatens navn. Tallet representerer den plasseringen på stortingsvalglista som du ønsker kandidaten, enten det er høyere opp på lista eller lenger ned.

Du kan også stryke kandidater. Det gjør du ved å sette et kryss i ruten bak kandidatens navn. For at endringer på lista skal ha effekt på kandidatføring til Stortingsvalget må mer enn 10% av velgerne på partiet ha gjort samme endring på stemmeseddelen.

Veiledning for endring av stemmeseddelen er også trykt på stemmesedlene.

Hjelp i stemmeavlukket

Velgere som har behov for hjelp i stemmeavlukket, kan få det av en av valgfunksjonærene. I helt spesielle tilfeller (alvorlig psykisk eller fysisk funksjonshemming) kan en velger få peke ut sin egen hjelper i tillegg til valgfunksjonæren.

Stemming på valgdagen 11. september

Hvor kan jeg stemme på valgdagen?

På valgdagen må du stemme i den kommunen der du var registrert i folkeregisteret som bosatt 30. juni 2017. På valgkortet ditt vil det stå adresse og åpningstid for valglokalet i den valgkretsen du tilhører.

I Vikna kommune er det 2 valgkretser og valgstyret har fastsatt følgende stemmesteder og stemmetider:

Rørvik krets kl. 10.00 – 20.00 Valglokale: Rørvik Samfunnshus

Austafjord krets kl. 10.00 – 18.00 Valglokale: Austafjord oppvekstsenter

Du kan stemme i hvilket som helst stemmelokale i kommunen.

Hvordan stemmer du på valgdagen?

1. Finn stemmesedlene du vil bruke.
2. Gjør eventuelle endringer på stemmesedlene (se over).
3. Brett stemmesedlene med partinavnet inn og feltet for stempling ut - da kan ingen se hva du stemmer.
4. Gå til registrering. Vis legitimasjon og valgkort og bli krysset i manntallet

5. En valgfunksjonær stempler utsiden av stemmesedlene. Stemmesedler må ha stempel for å bli godkjent!
6. Legg den stemplede stemmeseddelen i valgurna.

Kan jeg stemme i et annet valglokale enn det som står på valgkortet mitt?

På valgdagen må du stemme i den kommunen du er manntallsført, men du kan godt stemme i et annet valglokale i kommunen enn det som står på valgkortet ditt. Ved stortingsvalget 2017 skal Vikna kommune bruke elektronisk manntall på valgdagen. Dette betyr at framgangsmåten ved stemmegivning på valgdagen vil være den samme enten du stemmer på Rørvik eller Austafjord.